

Міністр захисту довкілля та природних ресурсів України Руслан Стрілець повідомив, що за орієнтовними підрахунками Держекоінспекції України, через підрив Каховської греблі можлива загибель диких тварин вже оцінюється у понад 883 млн гривень. За словами міністра, ці збитки не остаточні. Підрахунки тривають. Стрілець зауважив, що росіяни скоїли злочин у сезон масового розмноження. Тож багато тварин ще не встигли народитися на світ, але вже були позбавлені шансу на життя.

«Коні, лані, олені, дикі кабани, козулі, ондатри, бобри, лисиці, зайці та пернаті... Крила не гарантують птахам виживання після цієї катастрофи. Ті, хто дивом зберіг життя, змушені полишити середовище свого існування, шукати нове місце та пристосовуватися до нових умов», - ідеться у повідомленні.

«На прикладі російської війни в Україні світ має раз і назавжди зрозуміти, що таке росія. Загарбники приходять не для того, щоб встановити свої правила. Вони приходять руйнувати й вбивати все живе без винятків», - наголосив Стрілець.

У Міндовкілля нагадали, що у цілому орієнтовна сума збитків довкіллю через підрив росією Каховської ГЕС вже становить понад 55 млрд гривень. У заплаві частині Каховського водосховища у межах Запорізького району почала гинути риба. Збитки сягають понад 1,7 млн гривень.

15 червня 2023 року спеціалістами управління Державного агентства меліорації та рибного господарства у Запорізькій області, УСБУ в Запорізькій області та Державної екологічної інспекції Південного округу (Запорізька та Херсонська обл.) виявлено факт задухи водних біоресурсів внаслідок зниження рівня води в акваторії Каховського водосховища.

Інцидент стався в районі протоки Перша Прірва, поблизу с. Лисогірка Запорізького району. Розрахунок обсягів загиблих водних біоресурсів здійснено шляхом екстраполяції усередненого результату прямого підрахунку на 14-ти еталонних майданчиках площею 2 м<sup>2</sup> кожен. Так, в результаті обстеження у заповнених водою поглиблених ділянках плесу водосховища загальною площею 636 м<sup>2</sup> виявлено 9 158 екз. карася сріблястого, 4 екз. сазана та 1 екз. судака. Загальна вага загиблих водних біоресурсів становить 2 296 кг.

Згідно «Методики розрахунку збитків, заподіяних рибному господарству внаслідок порушення правил рибальства та охорони водних живих ресурсів», сума загальних збитків від загибелі водних біоресурсів складає 1 770 334,90 гривень.

Складені матеріали буде долучено до відкритого в прокуратурі Запорізької області кримінального провадження. Запорізький рибоохоронний

патруль продовжить здійснювати щоденний моніторинг стану водних біоресурсів.



На узбережжя Національного природного парку Тузлівські лимани море винесло чимало тритонів. Більшість тварин – мертва.

Унаслідок підриву росіянами греблі Каховської гідроелектростанції загинуло 149 тритонів, які занесені до Червоної книги України. Із дніпровськими водами їх винесло на узбережжя Чорного моря. Вдалося врятувати 55 тварин.

Як пояснили в Міндовкілля, тритони не живуть у солоній воді. Тому живих тварин відвезли до Дунайського біосферного заповідника, де їх випустили на різних ділянках річки.

### **Шкода довкіллю від підриву греблі Каховської ГЕС**

Міністр захисту довкілля та природних ресурсів Руслан Стрілець заявив, що підрив греблі Каховської ГЕС — це найбільший акт екоциду, який росія вчинила з початку повномасштабного вторгнення в Україну.

За словами міністра, в результаті підриву до річки Дніпро потрапило щонайменше 150 тонн мастила з ризиком подальшого витоку ще більшого обсягу.

Під загрозою знищення опинилися 333 види тварин і рослин, які мають різний природоохоронний статус, та 25 типів оселищ.

Стрілець наголосив, що деякі екосистеми Україна може втратити назавжди. Зокрема, у нацпарках «Нижньодніпровський», «Великий Луг», «Кам'янська Січ», «Білобережжя Святослава».

Наприклад, нацпарк «Нижньодніпровський» охоплює понад 80 тисяч гектарів природоохоронних земель із рідкісними видами біорізноманіття. Тут є Рамсарські угіддя, а також території, що входять до Смарагдової мережі Європи, тобто визнані найбільш цінними та охороняються європейським законодавством.

В національному природному парку «Тузлівські лимани», що на Одещині, з початку повномасштабного вторгнення масово гинуть дельфіни, змінюються міграційні маршрути перелітних птахів, руйнуються місця гніздування рідкісних видів. Військові дії на Півдні України загрожують міжнародно важливим природоохоронним територіям на узбережжі Чорного та Азовського морів, розповів еколог і начальник парку Іван Русев. В Україні під загрозою знищення опинилися 14 Рамсарських водно-болотних угідь та 20% територій об'єктів природно-заповідного фонду. Еколог веде щоденник життя «Тузлівські лимани», де розповідає про те, що відбувається в заповіднику, як почуються птахи, тварини, риби, комахи та рослини. 200 бомб з початку вторгнення «Азово-чорноморське узбережжя України, де розташований наш парк, постійно обстрілюють з боку моря», – розповідає Русев. – «На територію «Тузлівських лиманів» у перші дні вторгнення було випущено близько 200 бомб у різних місцях.» Обстріли спричинили пожежі, вирви в землі, величезні шумові атаки на біорізноманіття. Частина снарядів, що не розірвалися, залишилася на дні лиману Бурнас.



Русев пояснив, що їх доведеться розмінувати, а в майбутньому це створить величезну проблему. Масова загибель дельфінів Величезна загроза, на думку Русева, походить від використання російськими військами низькочастотних хвиль гідролокаторів на кораблях та підводних човнах, що спричиняє масову загибель дельфінів.



Також тварини гинуть від розривів бомб і мін, адже знайдені на узбережжі особини цілі. Еколог пояснив, що якби їх вбили браконьєри у дельфінів були б відсутні плавники (їх обрізають, щоб витягти із сіток). «За 100 днів війни, по нашій оцінці, вже загинуло щонайменше декілька тисяч дельфінів», – зазначив Русев. Птахи не витримують вибухів. Вибухи бомб і ракет створюють величезну перешкоду для мігруючих птахів, які зупиняються в нацпарку, щоб погодуватися та відпочити. Багато видів птахів, зокрема куліки, сороки, ходулочники, шилодзьобки, які раніше зупинялися в Нацпарку на міграцію, зараз облітають «Тузловські лимани». Зараз за українськими законами сезон тиші, під час якого немає жодної антропогенної активності. Проте війна створює проблеми для птахів, що гніздяться. Вони лякаються шумових атак, вибухів і відлітають до інших місць. А ті пташенята, що все-таки встигли вилупитися, гинуть через те, що батьки не можуть їх годувати. «Це величезний збиток біорізноманіттю», – сказав Русев. Нема прорви між лиманами та морем – нема корму для риби та птахів. Через війну працівники парку не можуть відкрити жодну прорву для водообміну Чорного моря з лиманами. Це унеможлиблює міграцію великих зграй атерини та кефалини, якими харчувалися рибоядні птахи, зокрема пелікани, чаплі, крячки, мартини та інші, а також хижі риби, такі як бички та камбали. Атерина живе 4-5 років,

і вже на другому році відправляється на нерест в лимани. Неможливість атерини відродитися спричинє різке зниження запасів важливого рибного ресурсу на майбутнє, а це – падіння чисельності рідкісних видів птахів та інших риб. Малі білі чаплі, які харчуються здебільшого атериною, цього року не можуть нормально загнездитися, адже відсутність риби змушує їх далеко літати за кормом. У колонії чапель лишилося кілька особин. «Прикраса нашого парку – рожеві та кучеряві пелікани – до війни зустрічалися у кількості 1000-1500 особин. Наразі залишилися одиниці», – каже еколог.



Таким чином, війна призводить і до зниження загальної кількості птахів, і до зменшення видової різноманітності. Нам своє робить «З початку війни ми втратили кілька великих об'єктів природно-заповідного фонду, вони перейшли до рук рашистів. Це Азово-Сиваський національний природний парк, Національний природний парк «Олешківські піски», Національний Природний Парк «Меотида», – сказав еколог. – Але через те, що ми втрачаємо свої території ПЗФ, необхідно нарощувати площі на вільній частині України». Русєв закликав владу Одещини збільшити територій природно-заповідного фонду, адже Україна взяла на себе зобов'язання збільшити частку своїх заповідних територій до 15% відсотків у 2021 році та до 20% у найближчі роки. «Понад два роки я звертаюся до Одеської обласної адміністрації з пропозицією щодо розширення заповідних територій у приморській частині тарутинського степу, щодо збільшення заповідних територій у придунайській Бессарабії. Час ухвалити такі рішення настав», – зазначив він. Нагадаємо, жертвами війни росії стало кілька тисяч дельфінів у Чорному морі. Як повідомляла

ЕкоПолітика раніше, уповноважена ВРУ з прав людини Людмила Денісова заявила, що під загрозою знищення опинилася Кінбурнська коса.